

יב) פתח רבי אבא ואמר, אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו וגו'. ויעזקהו ויסקלהו וגו'. הני קראי אית לאסתפללא בהו, אמאי פתיב שירה, תוכחה מבעי ליה. לידידי, לדודי מבעי ליה, כמא דכתיב שירת דודי. פרס היה לידידי בקרן בן שמון. אסתפלנא בכל אוריתא, ולא אשכחנא אתרא דאקרי קרן בן שמון. אלא הני קראי הא אוקמוה חבריא בכמה גונון, וכלהו שפיר והכי הוא. אבל אשירה נא לידידי, דא יצחק דהוה ידיד. ואקרי ידיד עד לא יפוק לעלמא. אמאי ידיד. דתנינו, רחימו סגי הוה ליה לקדשא בריך הוא ביה. דלא אתעביד, עד דלא אתגזר אברהם אבון ואקרי שלים, ואתוסף ליה ה"א לאשלמותא. וכן לשרה האיי ה"א אתיהיבת לה. הכא אית לאסתפללא, ה"א לשרה שפיר. אבל לאברהם, אמאי ה"א ולא יו"ד. יו"ד מבעי ליה, דהא הוא דכר הוה. אלא רזא עלאה הוא, סתים בגוון, אברהם סליק לעילא ונטיל רזא מה"א עלאה דאיהו עלמא דדכוורא. ה"א עלאה וה"א תתאה, האיי תליא בדכוורא, והאיי בנקבא ודאי. ובגין כך אברהם סליק בה"א דלעילא, ושרה נחתת בה"א דלתתא. דכתיב פה יהיה זרעך, ותנא, זרעך, זרעך ממש, דהוה שארי למיעל בהאיי קים. ומאן דשארי למיעל בהאיי קים, עאל. ובגיני כך, גיורא דאתגזר, גר צדק אקרי. בגין דלא אתא מגזעא קדישא דאתגזרו. ועל דא מאן דעאל בהאיי, שמיה פהאיי אברהם. בגין כך פתיב ביה, פה יהיה זרעך, זרעך ממש, ואתמסר ליה ה"א. ואי לאו דאתמסר ה"א לשרה, הוה ליה לאברהם לאוליד לתתא כמא דהאיי פה אולידת לתתא. בתר דאתמסרת ה"א לשרה, אתחברו תרין ההי"ן פחדא ואולידו לעילא. ומאי דנפק מניהו הוא יו"ד. בגיני כך יו"ד את רישא דיצחק דכר. מפאן שארי דכוורא לאתפשטא, ועל דא פתיב כי ביצחק יקרא לך זרע. ביצחק ולא בך. יצחק אוליד לעילא, דכתיב תתן אמת ליעקב. יעקב אשלים פלא. ואי תימא, וכי אברהם בהאיי אתאחיד ולא יתיר. והא פתיב חסד לאברהם. אלא חולקא דיליה כך הוא, בגין דעביד חסד עם בני עלמא. אבל לאולדא הכא אחיד ומהכא שריא. ועל דא לא אתגזר אברהם אלא בן תשעים ותשע שנה. ורזא דמלה הא אתידע, ואוקימנא במתניתא דילן. ובגין כך יצחק דינא קשיא נפק לאחדא לחולקיה ולאולדא, וחסד אקרי. ועל דא יעקב אשלים פלא, מהאיי סטרא ומהאיי סטרא. מסטרא דאחידו אברהם ויצחק לחולקיהון לעילא הוא שלימותא. מסטרא דאתיהיב להו לאולדא מתתא לעילא הוא שלימותא. ועל דא פתיב ישראל אשר בך אתפאר. ביה אתאחידו גונון מעילא ומתתא. ועל דא פתיב הכא שירה, דכתיב אשירה נא לידידי. שירה ודאי, דהא אקרי לאולדא דכר, דהא אקרי ידיד עד לא יפוק לעלמא. ואית דאמרי אשירה נא לידידי, דא אברהם, כמא דאתאמר מה לידידי בביתי. ואברהם ירית ירתא דאחסנת חולקא דא. אבל מה דאמינא דא יצחק, הכי הוא. שירת דודי לכרמו, דא קדשא בריך הוא דאקרי דודי, דכתיב דודי צח ואדום. ידידי אחיד בדודי דכר, ומניה אתנטע פרס, דכתיב פרס היה לידידי בקרן בן שמון. מאי בקרן בן שמון. אלא במה נפיק האיי פרס, ובמה אתנטע. חזר ואמר, בקרן. מאי קרן. דכתיב, בקרן היובל. בקרן היובל שארי. והאיי קרן אתאחיד בהוה דכר דאקרי בן שמון. מהו בן שמון. כמא דאתאמר בן חורין, ותרויהו חד מלה. שמון, דמתמן נגיד משחא ורבו לאדלקא בוציניו, ובגין כך בן שמון. ודא שמון ורבו נגיד ונפיק ואדליק בוציניו, עד דנטיל ליה וכניש ליה האיי קרן. ודא אקרי קרן היובל. בגיני כך, לית משיחותא דמלכותא אלא בקרן. ועל דא אתמשך מלכותא דדוד דאתמשך בקרן ואתאחיד ביה. ויעזקהו, פהאיי עזקא דאסתחר לכל סטרין. ויסקלהו, דאעדי מניה ומחולקיה פל אנון רברבין, פל אנון תריסין, פל אנון פתרין תתאין. והוא נסיב ליה להאיי פרס לחולקיה, דכתיב פי חלק י"י עמו יעקב חבל נחלתו. ויטעהו שורק, כמא דאתאמר ואנכי נטעתיד שורק, פלה זרע אמת. פלה פתיב בה"א. מפאן שארי אברהם לאולדא לעילא, ומהאיי נפק זרע אמת. פלה זרע אמת ודאי. הינו דכתיב פה יהיה זרעך, וכלא חד מלה. זפאה חולקיהון דישראל דירתו ירתא קדישא דא. סופיה דקרא, ויבן מגדל בתוכו. מהו מגדל. כמא דאתאמר, מגדל עז שם י"י, בו ירוץ צדיק ונשגב. בו ירוץ צדיק ודאי. וגם יקב חצב בו, דא תרעא דצדק. כמא דאתאמר פתחו לי שערי צדק. מאי משמע. דכל בר ישראל דאתגזר, עייל בתרויהו וזכי לתרויהו. ומאן דקריב בריה לקרבנא דא, עייל ליה בשמא קדישא. ועל את דא מתקימין שמיא וארעא, דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה, חקות שמים וארץ לא שמתי. והאיי מאריה דהלולא דא, זכא לכלא, למחזי קדשא בריך הוא אנפין באנפין בהאיי יומא. זפאה חולקנא דזכינא להאיי יומא, וזפאה חולקד עמנא. והאיי ברא דאתיליד לך, קרינא עליה פל הנקרא בשמי וגו' יצרתיו אף עשיתיו. וכתיב וכל בניך למודי י"י וגו'.

אוזפיהו מא לרבי אבא תלת מילין. אמרו ליה, האיי מריה דהלולא אושפיזד, זכא לכולי האיי, בגין דקיים קיומא דמצוה. אמר, מאי היא. אמר ההוא גברא, דביתאי אתת אחי הות, ומית בלא בנין ונסיבנא לה. ודא הוא ברא קדמאה דהוה לי מנה, וקרינא ליה בשמא דאחי דאתפטר. אמר ליה, מפאן ולהלאה קרי ליה אדי. והינו אדי בר יעקב. בריך לון רבי אבא ואזל לארחיה.

כד אתא, סדר מלין קמיה דרבי אלעזר, ודחיל למימר לרבי שמעון. יומא חד הוה קמיה דרבי שמעון. ואמר רבי שמעון, מאי דכתיב ויפול אברם על פניו וידבר אתו אלהים לאמר, אני הנה בריתי אתך, משמע דעד דלא אתגזר הוה נפיל על אנפוי ומליל עמיה, בתר דאתגזר קאים בקיומיה ולא דחיל. אני הנה בריתי אתך, דאשפח גרמיה גזיר. אמר ליה רבי אבא, אי ניחא קמיה דמר דלימא קמיה מאנון מלי מעליתא דשמענא בהאיי. אמר ליה, אימא. אמר ליה, דחילנא דלא יתענשו על ידאי. אמר ליה, חס ושלום, משמועה רעה לא יירא, נכון לבו בטוח בי"י. סח ליה עובדא, וסדר קמיה פל אנון מלין. אמר ליה, וכי פל הני מלי מעליתא הוו טמירין גבך, ולא אמרת להו. גוזרנא עלך, דכל תלתין יומין אליו תלעי ותנשי. ולא פתיב אל תמנע טוב מבעליו, בהיות לאל ידך לעשות. וכך הוה. אמר, גוזרנא דבאוריתא דא יגלון לבבל ביני חבריא. חלש דעתיה דרבי אבא. יומא חד חמא ליה רבי שמעון. אמר ליה, טופסרא דלבך, באנפך שכית. אמר ליה, לא על דידי הוא אלא על ידיהו. אמר ליה, חס ושלום דאתענשו, אלא בגין דמלין אתגליון ביניהו פל כך, יגלון ביני חבריא. יילפון אנון ארחין, ואתפסין מלין בגיניהו. דהא מלין לא אתגליון אלא ביננא דהא קדשא בריך הוא אסתפס עמנא ועל ידנא אתגליון מלין. אמר רבי יוסי פתיב אז יפקע פשחר אורך וגו'. זמין קדשא בריך הוא לאכרזא על בנוי ויימא, אז יפקע פשחר אורך וארוכתך מהרה תצמח. והלך לפניך צדקך, כבוד י"י יאספך: